



MÓN

© The Economist

És difícil mesurar la popularitat d'Abdel Fatah al-Sisi, però sembla que la majoria d'egipcis aproven el seu president. El tumult dels últims anys, començant per la deposició de Hosni Mubarak el 2011 i passant per la presidència càdica de Mohamed Mursi, derrocat el 2013, ha deixat molts ciutadans desitjosos d'ordre i d'estabilitat. L'ex-general Al-Sisi ha aportat totes dues coses. La sensació d'alleujament queda patent en una frase habitual dels favorables al Govern: "Com a mínim no som l'Iraq o Síria".

Però a quin preu? Si bé Al-Sisi ha impedit que Egipte entrés en un caos, ha reprimit implacablement els crítics. Milers de dissidents, tant seculars com islamistes, han estat empresonats; pel cap baix un miler han estat morts. "No ens podem permetre el luxe de lluitar i barallar-nos", diu el president. Però els

Abdel Fatah al-Sisi ha retornat l'ordre a Egipte, però al país li ha sortit car.

## Pitjor que Mubarak

seus hàbits autoritaris fan que l'Egipte actual s'assembla molt al d'abans de la Primavera Àrab, quan Mubarak, un altre líder autoritari, governava amb mà de ferro. Ara la repressió encara és pitjor, segons diu molta gent. Els Germans Musulmans de Mursi s'han emportat la pitjor part de la mà dura. Al-Sisi, la força que hi havia darrere el cop militar, ha desmantellat el poder de l'organització islamista i l'ha destruïda, titllant-la d'organització terrorista. Centenars de seguidors del grup han estat morts per les forces de seguretat de l'Estat en manifestacions.

El poder judicial, que està polititzat, ha emès sentències de mort (moltes han estat commutades) per a centenars dels seus membres. A Mursi les coses li van anar relativament bé el 21 d'abril quan va rebre una sentència de vint anys per –encara que sembli irònic– incitar a la matança de manifestants el 2012. Però encara ha de fer front a dos càrrecs més de pena capital.

Queixant-se del clima polític deplorable, diversos partits de l'oposició van decidir boicotar les eleccions parlamentàries previstes per al març. Haurien tingut



**REPRESSIÓ POLICÍACA.** Alguns diaris egipcis, de públics i de privats, han criticat abusos de la policia i del Ministeri de l'Interior. Des de l'administració se'ls ha respost amb detencions i intimidació. A la imatge, un dels enfrontaments entre la policia i els manifestants a la plaça Tahir, el novembre del 2011.

ha convertit els seus crítics en enemics de l'Estat. I les apel·lacions de solidaritat no tan públiques del seu Govern sonen més aviat com si fossin demandes.

Durant la cursa d'Al-Sisi per a la presidència, el 2014, els seus assessors van donar instruccions a presentadors de televisió sobre com promocionar la seva candidatura, segons unes gravacions d'àudio que s'han filtrat. (S'havia de presentar Al-Sisi com un home modest.) Els mitjans favorables als Germans Musulmans han estat clausurats. La major part dels mitjans privats, controlats per una petita elit, s'han estat de criticar el Govern, i han repetit com lloros les seves opinions. Referint-se a l'autocensura, Kholoud Saber, de l'Associació per la Llibertat de Pensament i d'Expressió, diu que "ara mateix l'atmosfera general dels mitjans és la pitjor que hi ha hagut mai".

Dit això, alguns mitjans s'han tornat més incisius i també han estat posats contra les cordes. Alguns diaris, tant privats com públics, han criticat recentment abusos de la policia i del Ministeri de l'Interior. El ministeri ha respost amb detencions i intimidació. Els periodistes estrangers també han estat en el punt de mira. Tres periodistes d'Al-Jazeera –la xarxa de televisió per satèl·lit de Qatar, que simpatitza amb els Germans Musulmans– van passar quatre-cents dies entre reixes per, suposadament, posar en perill la seguretat nacional. Segons algunes organitzacions pels drets humans, el seu judici va ser una farsa.

A la societat civil no li ha anat gaire millor. Amb Mubarak es toleraven les ONG, sempre que no fessin gaire soroll; amb Mursi en gran mesura se les ignorava. Però amb Al-Sisi "no hi ha esperança", diu Mohamed Zaree, de l'Institut del Caire per a l'Estudi dels Drets Humans. El seu grup ha traslladat la major part del personal a Tunísia després de rebre amenaces. Altres organitzacions, com Human Rights Watch i el Carter Centre, totes dues amb seu als EUA, han abandonat el país.

Les que s'han quedat han estat obligades a registrar-se al Ministeri per a la

Solidaritat Social –un nom molt encertat en compliment d'una llei antiga però rarament aplicada que dóna al Govern una àmplia autoritat sobre les seves activitats i el seu finançament. S'han fet servir prohibicions vagues de protestes i de grups terroristes per assetjar ONG i empresonar treballadors. Una llei terrorista aprovada per decret al desembre podria afectar més activistes: als qui intentin "posar en perill l'interès nacional", "comprometre la unitat nacional" o "vulnerar la seguretat o la pau pública" els pot caure cadena perpètua si són finançats per estrangers. La majoria d'organitzacions de la societat civil d'Egipte reben diners de l'estranger perquè al país costa de recaptar-ne.

El Govern ha alimentat la por dels ciutadans corrents davant la intromissió estrangera –suposadament dels Estats Units, d'Europa i d'Israel– perquè els egipcis donin suport a les seves mesures, encara que demani a molts dels estrangers que inverteixin en l'economia egípcia. De fet, els activistes lamenten la manca de pressió a Al-Sisi que arriba de l'exterior. Molts governs estrangers el veuen com un baluard contra l'extremisme islàmic a la regió. Els Estats Units, que podrien influir sobre el Govern retirant-li l'ajuda militar, li continuen enviant armes.

Al-Sisi creu que el mal interpreten. Mentre festejava inversors estrangers en un congrés d'economia al març, va destacar l'estabilitat que el seu règim ha portat. La seguretat i la prosperitat, argumenta Al-Sisi, són precursors necessaris d'una major llibertat. Sovint, però, sembla més interessat a ampliar el seu propi poder, i les seves accions podrien girar-se-li en contra. Ara els egipcis tenen poques sortides a les seves reclamacions. Ja enfrontats a una opressió així en el passat, alguns han trobat altres maneres –sovint violentes– d'expressar les seves opinions. Els bombardejos de grups radicals són cada cop més freqüents, fet que dóna a Al-Sisi més motius per afermar el seu control. •

lloc en un "ambient ple d'opressió, d'odi i de set de venjança", va dir el Partit per a la Construcció i el Desenvolupament, de tendència islamista. El Partit de la Constitució, de caire liberal, va criticar les "greus violacions dels drets humans" per part del Govern. La votació es va ajornar després que es va determinar que la llei que la regulava era inconstitucional. Els crítics diuen que va ser dissenyada per crear un parlament al servei del president, que continua governant amb tota llibertat. Però hi ha poca gent que cregui que la nova llei, prevista per a final d'any, serà més justa.

Al-Sisi ha instat tots els partits a formar "una coalició inclusiva", a la qual ell donaria suport, i la qual, presumiblement, el recolzaria. Aquest és una tàctica habitual. El president sovint apel·la a la unitat. L'any passat va demanar a la premsa que fos "amable amb el poble egipci" i que "anés amb compte amb el que deia". Però presentant-se com el protector d'Egipte,